

ČO JE BIRMOVANIE?

Slovo „BIRMOVANIE“ pochádza z latinského slova confirmatio a znamená posilnenie. Objasňuje meno „kresťan“, čo znamená „pomazaný“ a je odvodené od mena samého Krista (grécke Christos - Pomazaný), ktorého „Boh pomazal Duchom Svätým“ (Sk 10, 38).

Pomazanie má v biblickej a antickej symbolike mnoho významov: olej je znakom hojnosti a radosti, očisťuje (natieranie pred kúpeľom a po ňom), robí pružným (natieranie atlétov a zápasníkov), je znakom uzdravenia, lebo hojí pomliaždeniny a rany, spôsobuje, že človek vyžaruje krásu, zdravie a silu.

Všetky tieto významy pomazania olejom sa nachádzajú aj vo sviatostnom živote.

- Pomazanie pred krstom olejom katechumenov znamená očistenie a posilnenie.
- Pomazanie chorých vyjadruje uzdravenie a posilu
- Pomazanie svätou krizmou po krste, pri birmovaní a pri vysviacke je znakom posvätenia.

Kresťania, čiže tí, čo sú pomazaní, birmovaním dostávajú vo väčšej miere účasť na poslaní Ježiša Krista, aby celý život vydávali „Kristovu ľúbeznu vôňu“ (2 Kor 2, 15).

Pomazaním dostáva človek znak pečat' Ducha Svätého. Pečať je symbolom osoby, znakom jej autority a vlastníckeho práva na nejaký predmet (tak napr.: vojakov označovali pečaťou ich veliteľa a otrokov pečaťou ich pána). Pečať potvrdzuje právny akt alebo dokument a prípadne ho robí tajným. (KKC § 1293 - 1295)

DEFINÍCIE BIRMOVANIA

- Birmovanie je pravá a osobitná sviatosť, v ktorej dostávame Ducha Svätého na posilnenie krstnej viery, plnšie spojenie s Kristom a na vydávanie svedectva o Kristovi.
- Birmovanie je sviatosť, v ktorej sa udeľuje znovuzrodenému duchovná sila
- Birmovanie je sviatosť, v ktorej sa birmovanec skrze vkladanie rúk, mazanie a modlitbu, naplňa Duchom Svätým k vnútornému posilneniu a odvážnemu vyznaniu viery.

K sviatosti birmovania potrebujete:

- **krstný list (ak si nebol pokrstený v našej farnosti)**
- **birmovného rodiča, ktorý praktizuje svoju vieru.**
- **meno birmovného patróna**
- **motivačný list**

BIRMOVNÝ RODIČ

Tak ako každý birmovanec aj ja si slobodne zvolím svojho birmovného rodiča. Má ním byť dospelý kresťan, muž alebo žena, ktorý mi je vzorom kresťanského života. Môže to byť niekto z mojich príbuzných alebo priateľov - kresťanov. Je užitočné za birmovného rodiča vziať toho, kto pri krste prijal úlohu krstného rodiča. Bolo by absurdné, keby mojím birmovným rodičom mal byť človek, ktorý nie je veriaci a ktorý by s Bohom nemal žiadny vzťah. Úlohou birmovného rodiča je totiž to starať sa, aby sa birmovaný správal ako opravdivý Kristov svedok a povinnosti, ktoré súvisia s touto sviatosťou, verne plnil.

Aby niekto plnil úlohu birmovného rodiča, je potrebné, aby vyhovoval podmienkam, o ktorých sa hovorí v kán. 874.§2.:

- aby ho určil sám birmovanec a aby bol schopný a mal úmysel plniť túto úlohu;
- aby bol katolík, ktorý už prijal birmovanie a najsvätejšiu Eucharistiu, a viedol život primeraný viere a úlohe, ktorú má prijať;
- aby nebol postihnutý nijakým kánonickým trestom, zákonne uloženým alebo vyhláseným; (rozvod, odpad od viery, potrat bez rozhršenia...)
- aby nebol otcom alebo matkou birmovanca.
- Môže byť slobodný alebo ženatý (vydatá) - ak žije v manželstve tak musí byť zosobášený (á) v kostole a nesmie byť rozvedený (á);
- je ochotný sa za mňa modliť a pomáhať mi v kresťanskom živote.

BIRMOVNÝ PATRÓN

Skôr ako pristúpim na birmovku je potrebné, aby som si vybral svojho birmovného patróna. Je to niektorý svätý, alebo svätá, ktorého poznám a je pre mňa vzorom kresťanského života. Tento svätec sa od mojej birmovky stane už nielen mojim vzorom, ale tiež mojim priateľom v nebi, ktorý sa za mňa u Boha modlí, prosí za mňa a pomáha mi z neba. Podľa neho aj ja prijímam birmovné meno. Pri voľbe svojho birmovného mena musím pamätať na nasledovné zásady:

- Birmovné meno si nedávam podľa svojich príbuzných alebo kamarátov, ale volím si ho spomedzi svätých.
- Svojho birmovného patróna si nevolím na základe toho, že sa mi páči jeho meno, ale preto, že si beriem poučenie z jeho života (možno mám s ním podobný osud).
- Vo voľbe birmovného patróna musím byť slobodný, nik ma nemôže nútiť ani obmedzovať v tom, koho si vyvolím.
- Skôr ako sa definitívne rozhodnem pre niektorého svätého patróna, prečítam si jeho životopis.
- Ide o iného svätca ako je môj krstný patrón.

Na Slovensku je všeobecný zvyk, že si chlapci dávajú mužské meno (patróna) a dievčatá ženské meno (patrónku), hoci v niektorých iných národoch je zvykom dávať si meno i mužské i ženské (napríklad Ján-Mária, alebo Jozef-Mária a podobne). Niekedy si dievčatá zvolia mužského patróna, pričom prijímajú jeho meno v ženskom tvare (napríklad Michaela - patrónom je sv. Michal - archanjel a podobne) (u chlapcov podobne).

MOTIVAČNÝ LIST

- Na papier A4 napíšem osobný list biskupovi, kde ho požiadam o udelenie sviatosti birmovania a vysvetlím dôvody, pre ktoré o túto sviatosť žiadam - motív.
- Významnou časťou listu (1/2) bude informácia o tom, koho som si vybral za birmovného patróna a krátka úvaha o tom, prečo som si zvolil tohto svätca a uvediem niečo z jeho života.
- Nezabudnúť napísať ako sa na prijatie sviatosti birmovania pripravujem a ako som už počas prípravy pokročil v duchovnom živote.
- Túto svoju rukou / strojom písanú prácu (minimálne na jednu stranu A4) treba priniesť na stretko.

MATÉRIA BIRMOVANIA

Viditeľným znakom, čiže matériou sviatosti birmovania je krizmácia. Pod „krizmáciou“ rozumieme položenie ruky biskupa na hlavu birmovanca a pomazanie krizmou na čele.

Krizma - je olivový olej zmiešaný s balzomom a posvätený biskupom na Zelený štvrtok. Olivový olej – predstavuje čistotu svedomia. Balzam - naznačuje vôňu dobrého života

Podstata udeľovania sviatostného znaku ostala stále rovnaká - udeľovanie Ducha Svätého.

Mazanie olejom - krizmou: Je prastarý symbol. Znamená posilnenie, očistenie, splnomocnenie, silu a moc. Svoj pôvod má v Biblii pri mazaní kráľov a svätení kňazov. (2 Sam 2,4 - 7; 2 Sam 5,3 -17; a iné). Aj samotné meno Ježiša - „Kristus“, znamená „Pomazaný“ (pomazaný Duchom Svätým). Pomazanie krizmou symbolizovalo nasledovanie Krista až do krajnosti svedectva viery - k mučeníctvu (martyrii). Do 6. storočia sa na pomazanie používal olivový olej bez balzamu.

Vkladanie rúk biskupa: Znamená privlastnenie, požehnanie a splnomocnenie. Ako svedok Ježiša Krista dostal birmovanec dispozíciu pre svedectvo, šírenie viery slovom i skutkom a brániť vieru. Tiež symbolizovalo odovzdanie človeka do vlastníctva a služby Ježiša Krista. Od 13. storočia je známy dotyk na líce, ktorý je prevzatý z pasovania za rytiera.

FORMA BIRMOVANIA

Formou sviatosti birmovania sú slová sprevádzajúce krizmáciu (vkladanie rúk a mazanie): „(Meno), prijmi znak daru Ducha Svätého.“

ÚČINKY BIRMOVANIA

Zo slávenia sviatosti birmovania je zrejmé, že jej účinok spočíva v osobitnom vyliatí Ducha Svätého, aké kedysi apoštoli dostali v deň Turíc. Preto birmovanie prináša:

1. Vzrast a prehĺbenie krstnej milosti (završenie milosti krstu).
2. Rozmnoženie posväcujúcej milosti.
3. Zveľadenie darov Ducha Svätého v nás (múdrosti, rozumu, rady, sily, ducha poznania a nábožnosti a ducha svätej bázne voči Bohu).
4. Naše pevnejšie zjednotenie s Kristom.
5. Zdokonalenie nášho spojenia s Cirkvou (plnejšie začlenenie sa).
6. Osobitnú silu Ducha Svätého, aby sme ako praví Kristovi svedkovia slovom i skutkom šírili a bránili vieru, aby sme odvážne vyznávali Kristovo meno a nikdy sa nehanbili za kríž.
7. Vtláča do duše nezmazateľný duchovný znak, „charakter“, ktorý znamená, že Ježiš Kristus označil kresťana pečatou svojho Ducha a obdaril ho mocou z výsosti, aby bol jeho svedkom. Preto môže birmovanie prijať kresťan tak ako krst - len raz v živote.

Každý kresťan, zvlášť pobirmovaný, musí svoje kresťanstvo osvedčiť vo svete svojím životom z viery a bojovať proti všetkým neudhom tohto sveta a cítiť za tento posilnený život viery osobnú zodpovednosť.

Vo vzťahu k poslednému cieľu človeka - k spásu, birmovanie nebolo a nie je nevyhnutne potrebné k spásu aj keď má veľký význam pre napĺňanie tohto cieľa človeka. To znamená, že pokrstený človek môže aj bez birmovania dosiahnuť večnú spásu. Kanonické právo však predpisuje veriacim prijať túto sviatosť, pokiaľ je k tomu príležitosť. Kto by túto sviatosť zatvrdilo odmietal a neprijal ju z pohrdania, ťažko hreší. Podobne ako pri krste, tak aj pri birmovaní poznáme v nutnom prípade birmovanie túžby.

VYSLUHOVATEĽ BIRMOVANIA

Rozlišujeme riadnych vysluhovateľov a mimoriadnych vysluhovateľov sviatosti birmovania.

- Riadnym vysluhovateľom - je biskup. Už z tradície Cirkvi je vkladanie rúk a pokrstné pomazanie vyhradeným právom biskupa. To ostalo v platnosti aj v dnešnej sviatostnej praxi Cirkvi, že riadnym vysluhovateľom sviatosti birmovania je biskup.
- Mimoriadnym vysluhovateľom - je kňaz so splnomocnením biskupa. Kňaz (presbyter), alebo viacerí kňazi, ktorých z vážnych dôvodov na to splnomocní biskup. Hoci biskup môže v prípade potreby dať kňazom splnomocnenie vysluhovať birmovanie, má ho udeľovať on sám. Biskupi sú nástupcami apoštolov, oni dostali plnosť sviatosti posvätného stavu.

Ak je kresťan v nebezpečenstve smrti, môže mu birmovanie udeliť ktorýkoľvek kňaz. Vyžaduje sa však, aby mal v každom z týchto prípadov olej posvätený biskupom.

PRIJÍMATEĽ BIRMOVANIA

Dospelí katechumeni majú prijať sviatosť birmovania a Eucharistiu hneď po krste.

Podmienky pre prijatie sviatosti birmovania:

- Musí byť pokrstený, ale nepobirmovaný.
- Musí byť v stave milosti, vhodne poučený a schopný obnoviť krstné sľuby.
- Ak je schopný užívania rozumu (rozumového rozlišovania), je tendencia posúvať vekovú hranicu skutočnej dospelosti. Najčastejšia zaužívaná prax na Slovensku je od 13 rokov veku.

Latinský zvyk už od stáročí určuje ako orientačný bod na prijatie birmovania „vek usudzovania“. V nebezpečenstve smrti sa má deťom udeliť birmovanie, aj keď ešte nedosiahli vek usudzovania.